ചരകസംഹിതാ

നിദാനസ്ഥാനം.

വൈദ്യരത്നം
തൃപ്രങ്ങോട്ട് കിഴക്കെപ്പുല്ലത്ത് പരമേശ്വരൻ മൂസ്സതവർകളു
ടേയും, വിദ്വാൻ പുന്നശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മാ
അവർകളുടേയും ഉപദേശസഹായത്തോടെ
1. വാചസ്പതി ടി. സി. പരമേശ്വരൻ മൂസ്സത്
2. പണ്ഡിത സി. കെ. വി. ശർമ്മാ ഇവരെഴുതിയ

വാചസ്പത്യം

എന്ന ഭാഷാവ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടിയത്.

പ്രസിദ്ധകൻ
ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടം ഉടമസ്ഥൻ. എം. കെ. ചാത്തു

തൃശ്ശിവപേരൂർ
'ഭാരതവിലാസം' അച്ചുകൂടത്തിൽ അച്ചടിച്ചത്.
വില അണ പത്ത്.
1092 തുലാമാസം.

ചരകസംഹിതാ

നിദാനസ്ഥാനം.

വൈദ്യരത്നം

തൃപ്രങ്ങോട്ട് കിഴക്കെപ്പുല്ലൂന്ന് പരമേശ്വരൻ മൂസ്സത് അവർകളു

ടേയും, വിദ്വാൻ പുന്നശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മ

അവർകളുടെയും ഉപദേശസഹായത്തോടെ

വാചസ്പതി ടി. സി. പരമേശ്വരൻ മൂസ്സത്

2. പണ്ഡിത സി. കെ. വി. ശർമ്മാ ഇവരെഴുതിയ

വാചസ്പത്യം

എന്ന ഭാഷാവ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടിയത്.

പ്രസിദ്ധകൻ

ഭാരതവിലാസം അച്ചുക്കൂടം ഉടമസ്ഥൻ. എം. കെ. ചാത്തു.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

'ഭാരതവിലാസം' അച്ചുക്കൂടത്തിൽ അച്ചടിച്ചത്.

വില അണ പത്ത്.

1092 തുലാമാസം.

അവതാരിക.

വൈദ്യശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽവെച്ചു ചരകം ഒരു പ്രധാനഗ്രന്ഥമാണെന്നു സൎവ്വസമ്മതമാണ്. ഇതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെപ്പറ്റി സൂത്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. വാഗ്ഭടാചാൎയ്യർ (വാഹടാചാൎയ്യർ) തന്റെ അഷ്ടാംഗഹൃദയഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇതിനെ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ ഹൃദയവചനവും ആ അവതാരികയിൽതന്നെ എടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ നിദാനവിഷയത്തിൽ ചരകഗ്രന്ഥം അപരിപൂൎണ്ണമായിരിക്കുന്നു എന്ന് വാഹടാചാൎയ്യൻ പ്രതിപാദിക്കുന്നു. 'ഋഷിചരകമധീതേ സ ധ്രുവം സുശ്രുതാദിപ്രണിഗദിതഗദാനാം നാമമാത്രേപി ബാഹ്യഃ' എന്നാകുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വചനം. ചരകഗ്രന്ഥം പഠിച്ചവൻ സുശ്രുതംമുതലായ വൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വ്യാധികളുടെ പേരുകളെക്കൂടെ അറിയുവാൻ കഴികയില്ല. കാരണങ്ങൾ പൂൎവ്വരൂപങ്ങൾ രൂപങ്ങൾ മുതലായവയെ ഒട്ടും അറിയുവാൻ കഴികയില്ലെന്ന് അൎത്ഥാപത്തികൊണ്ടു സിദ്ധമാകുന്നു എന്നാണ് ആ വചനത്തിന്റെ സാരം. സ്വഗ്രന്ഥത്തിന്ന് ഉൽകൎഷം സാധിപ്പാനുള്ള മോഹം പ്രായേണ എല്ലാ ഗ്രന്ഥകാരന്മാൎക്കും കണ്ടുവരുന്നതാണ്. ആവിധം വിചാരിക്കുമ്പോൾ ആ മോഹം ഉചിതവുമാകുന്നു. ആ മോഹത്തിന്റെ പരിണാമവിശേഷമാകുന്നു ഈ വചനമെന്നു സൂക്ഷ്മാലോചനയിൽ തോന്നിപ്പോകാനിടയുണ്ട്. സൎവ്വരോഗനിദാനത്തിൽ എന്നുവേണ്ട പല ഘട്ടങ്ങളിലും വാഹടാചാൎയ്യർതന്നെ ചരകഗ്രന്ഥത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് പോകുന്നത്. രോഗങ്ങളുടെ നിദാനലക്ഷണാദികളിൽ മാത്രമല്ല ചരകഗ്രന്ഥത്തെ അദ്ദേഹം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തുന്നതു. പ്രമാണവചനങ്ങളെക്കൊണ്ടോ ഐതിഹ്യംകൊണ്ടോ അറിയേണ്ടുന്ന മററു വിഷയങ്ങളിൽക്കൂ

ടി ചരകഗ്രന്ഥത്തെ അനുസരിച്ചുകൊണ്ടാണു. 'ക്രോധോ ദക്ഷാധ്വരധ്വംസീ രുദ്രോർദ്ധ്വനയനോത്ഭവഃ' എന്നു വാഗ്ഭടാചാര്യൻ പറയുന്നു. ജ്വരം എന്നു പറയുന്ന വ്യാധി ദക്ഷയാഗത്തെ നശിപ്പിപ്പാൻ ആരംഭിക്കുന്നതായ ശൈവൻ പരമേശ്വരന്റെ മൂന്നാംതൃക്കണ്ണിൽനിന്നു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ക്രോധത്തിന്റെ പരിണാമമാകുന്നു എന്ന് അതിന്റെ സാരം. ഈ വചനം 'തസ്മിൻ ഹി ദക്ഷാധ്വരധ്വംസേ' എന്നതുതൽക്കുള്ള ചരകഗ്രന്ഥത്തിലെ 'ജ്വരസ്തു മഹേശ്വരലലാടപ്രഭവഃ' എന്ന വചനത്തോടു യോജിച്ചിരിക്കുന്നു.

എന്നുമാത്രമല്ല, ഈ വാഗ്ഭടാചാര്യരുടെ ഗ്രന്ഥംതന്നെ രോഗങ്ങളുടെ അന്യോന്യമുള്ള കാര്യകാരണഭാവത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന വിഷയത്തിലും അതുപോലെ മറ്റുചില വിഷയങ്ങളിലും ചരകഗ്രന്ഥത്തോടു ന്യൂനമായിരിക്കുന്നുവോ എന്നു സംശയിക്കുവാനിടയുണ്ട്. കാര്യകാരണവിചാരവിഷയത്തിൽ ചരകഗ്രന്ഥം കുറച്ചധികം മനസ്സിരുത്തിക്കാണുന്നു. എന്നാൽ വാഗ്ഭടാചാര്യർ ഗ്രന്ഥസംക്ഷേപത്തിന്ന് മനസ്സിരുത്തുന്ന ആളാകയാൽ ഇത് വലിയൊരു ന്യൂനതയായി കരുതേണ്ടതില്ല. ചരകഗ്രന്ഥം നിദാനസ്ഥാനത്തിൽ എട്ടധ്യായമായി വിഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൽ പ്രധാനമായി എട്ടുവ്യാധികളെ മാത്രം കാണിക്കുന്നു. അവകൾ താഴെ പറയുന്നവയുമാണ്. ൧. ജ്വരം, ൨. രക്തപിത്തം, ൩. ഗുന്മൻ, ൪. പ്രമേഹം, ൫. കുഷ്ഠം, ൬. രാജയക്ഷ്മാവ്, ൭. ഉന്മാദം, ൮. അപസ്മാരം ഇതുകളാകുന്നു. എന്നാൽ ഈ വ്യാധികളെ മാത്രമേ ചരകഗ്രന്ഥം പ്രതിപാദിക്കുന്നുള്ളു എന്നു വിചാരിക്കരുത്. മറ്റുവ്യാധികളെയും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയത് സൂത്രസ്ഥാനം ചികിത്സിതസ്ഥാനമുതലായ സ്ഥാനങ്ങളിലാകുന്നു. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്ന സമ്പ്രദായം എല്ലാ വൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളിലും സാധാരണമാണ്. വിഷൂചിക മുതലായ വ്യാധികളെ അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിലും നിദാനസ്ഥാനത്തിലല്ല വിവരിച്ചുകാണുന്നത്. മേല്പറഞ്ഞ എട്ടു വ്യാധികളെ നിദാനസ്ഥാനത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചു പറയുവാൻ ചരകഗ്രന്ഥം ഒരു ന്യായത്തെയും കാണിക്കുന്നു. ഈ എട്ടു വ്യാധികൾ ഓരോ കാരണങ്ങൾനിമിത്തം

ദേവകൾക്കുകൂടി മുമ്പുണ്ടായിട്ടുണ്ട് എന്നാകുന്നു ആ കാരണം. ഇതുകൾ ഇതിഹാസപ്രസിദ്ധമായി ദേവകൾക്കാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ദക്ഷയാഗത്തെ നശിപ്പിച്ചസമയം ജ്വരത്തിന്റെ ഉല്പത്തി മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ആ ജ്വരത്തിന്റെ സന്താപംനിമിത്തം പലേ ദിക്കുകളിലേക്കും ഓടിപ്പോവുകയാൽ ഉല്ലുജന്യമായ രക്തപിത്തവും, ശരീരത്തിന്ന് അധികം ക്ഷോഭംവരികനിമിത്തം ഗുല്മം, പരമശിവന്ന് ഹവിർഭാഗം കൊടുക്കാത്ത ഹവിസ്സു ഭക്ഷിക്കനിമിത്തം പ്രമേഹവും കുഷ്ഠവും, ഭയം ദുഃഖം മുതലായ മനഃക്ഷോഭംകൊണ്ടും അശുചിവസ്തുക്കളെ സ്പർശിക്കകൊണ്ടും മനോവികാരജന്യമായ ഉന്മാദവും അപസ്മാരവും, ദ്വിജരാജനായ ചന്ദ്രന് അതി സ്ത്രീസേവനിമിത്തം രാജയക്ഷ്മാവും ഉണ്ടായി എന്നു വിവരിക്കുന്നു.

ഇങ്ങിനെ കാരണവശാൽ കാലാന്തരത്തിൽ ഉണ്ടായ വ്യാധികളെ സംബന്ധിച്ച് അനാദി എന്നോ സ്വയംഭൂപ്രണീതമെന്നോ വിചാരിച്ചുവരുന്ന ആയുർവേദത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചത് എങ്ങിനെ എന്ന് ഒരു ആക്ഷേപത്തിന്ന് അവകാശമുണ്ട്. ത്രികാലജ്ഞനായുള്ള ബ്രഹ്മാവിന്റെ കൃതിയായാലും അനാദിയായാലും ഇത് അസംഭാവ്യമല്ലെന്നസൂക്ഷ്മാലോചനയിൽ തെളിയുന്നതാണ്. ചൈദ്യോപാഖ്യാനം വൃത്രാസുരവധം മുതലായവ പ്രധാനവേദങ്ങളിൽ കാണുന്നതിനെപ്പറിയും ഈ സമാധാനംതന്നെ സ്വീകരിക്കേണ്ടിവരും. അതിനാൽ ഈ എട്ടു വ്യാധികളെമാത്രം നിദാനസ്ഥാനത്തിൽ എടുത്തു കാണിച്ചതിന്ന് അനൗചിത്യമില്ലെന്നു സിദ്ധമാകുന്നു. ഈ നിദാനസ്ഥാനത്തിൽ പ്രകൃതവശാൽ ചില ദിക്കിൽ ചികിത്സകളെക്കൂടി പറഞ്ഞുകാണുന്നത് അതാതുവിധമുള്ള രോഗവിശേഷങ്ങളിൽ ശരിയായ ഉപശമനത്തിന്റെ വിവരണമെന്നുമാത്രമേ വിചാരിക്കേണ്ടതുള്ളൂ. വ്യാധികളുടെ സാദ്ധ്യാസാദ്ധ്യവിഭാഗത്തിലും സാദ്ധ്യങ്ങളായ രോഗങ്ങൾതന്നെ അസാദ്ധ്യങ്ങളായിത്തീരുന്ന കാര്യത്തിലും അധികം ശ്രദ്ധിക്കയും അതുനിമിത്തം രോഗാരംഭകാലത്തിൽ തന്നെ ചികിത്സിക്കണമെന്ന് ഈ സ്ഥാനം പ്രബലമായി പ്രതിപാദിക്കുകയും

ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇത് എല്ലാവരും പ്രത്യേകം മനസ്സിരുത്തേണ്ടതാണ്.

ഈ ചരകഗ്രന്ഥത്തെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന കാൎയ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച കഴിഞ്ഞ കൎക്കടകം ൧൦൯൧-ാമത്- സൂത്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ കാണിച്ച സംഗതികളെ വായനക്കാർ ഇവിടെയും ഓൎമ്മവെക്കണമെന്ന വിചാരിച്ച് അതുകളെ ഇവിടെ ആവൎത്തിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഈ മലയാളത്തിൽ ആയുൎവ്വേദസമാജം വകയായും കേരളീയായുൎവ്വേദസമാജം വകയായും ആയുൎവ്വേദത്തിന്റെ ഉൽകൎഷത്തിന്നും പ്രചാരത്തിന്നും പല ഏൎപ്പാടുകളും ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതും ആരംഭിക്കുവാൻ പോകുന്നതും ആയിക്കാണുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ ചരകഗ്രന്ഥത്തിൽ, ശേഷമാവുന്ന സ്ഥാനങ്ങളെ അപ്പഴപ്പോൾതന്നെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കുമെന്ന് ഓൎക്കേണ്ടതാകുന്നു. സൂത്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ കാണിച്ചതുപോലെതന്നെ ബാക്കി കാൎയ്യങ്ങളെ ബാക്കി സ്ഥാനങ്ങളുടെ അവതാരികയിലേക്ക നിൎത്തിക്കൊണ്ട് ഇത്രമാത്രത്തിൽ സമാപിക്കുന്നു.

൧൦൯൨ തുലാം ൨൯ ൹ 14-11-1916 പട്ടാമ്പി.

പുന്നശ്ശേരിനമ്പിനീലകണ്ഠശൎമ്മാ
സംസ്കൃതസമുദായവിധേയഃ
ആയുൎവ്വേദപ്രചാരാംഗംസി ച.

വിഷയാനുക്രമണിക.

നിദാനസ്ഥാനം.

അദ്ധ്യായം 5.

അദ്ധ്യായം 6.

ചരകസംഹിതാ

നിദാനസ്ഥാനം.

അദ്ധ്യായം 1. ജ്വരനിദാനം.

അഥാതോ ജ്വരനിദാനം വ്യാഖ്യാസ്യാമഃ

ഇതി ഹ സ്മാഹ ഭഗവാനാത്രേയഃ.

ഇഹ ഖലു ഹേതുർന്നിമിത്തമായതനം കർത്താ കാരണം പ്രത്യയഃ സമുത്ഥാനം നിദാനമിത്യനർത്ഥാന്തരം. തത്ത്രിവിധം, തദ്യഥാ

വൈദ്യരത്നം എളേടത്ത് തൈക്കാട്ട് [illegible] നാരായണൻ

മൂസ്സവർകളുടെയും, വിദ്വാൻ പുന്നശ്ശേരി നമ്പി

നീലകണ്ഠശർമ്മാവവർകളുടെയും ഉപദേശ

സഹായത്തോടെ എഴുതിയ

വാചസ്പത്യം എന്ന

ഭാഷാവ്യാഖ്യാനം.

അദ്ധ്യായം 1.

നത്വാ ഗുരൂണാം ചരണാരവിന്ദം

സ്മൃത്വാ വചോ [illegible]

[illegible]

കരിഷ്യേ വ്യക്തതരം നിദാനഭാഷ്യം.

ഇനി ജ്വരനിദാനത്തെ വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ പോകുന്നു—

1—ഇവിടെ പ്രസ്താവനാവസരത്തിൽ വിവരിക്കേണ്ടതായ നിദാനത്തെപ്പറ്റിപ്പറയുന്നേടത്ത് ഹേതു, നിമിത്തം, ആയതനം, കർത്താവ്, കാരണം, പ്രത്യയം, സമുത്ഥാനം, നിദാനം എന്ന ശബ്ദങ്ങളെല്ലാം ഒരു അർത്ഥത്തെ പറയുന്നവകളാകുന്നു—നിദാനം (രോഗകാരണം).

ന്ദ്രിയാർത്ഥസംയോഗഃ പ്രജ്ഞാപരാധഃ പരിണാമശ്ചേതി. അത ഇന്ദ്രിയവികല്പ്പാദ്യുപചാരഃ പ്രാദുർഭവത്യാരംഭകത്വസൗഖ്യാവാമവ്യാപ്രഃ. വിവിധോപചാരഃ ലക്ഷണസാദൃശ്യേനോപചാരഃ. അത്ര വ്യാധിരാമയോ ഗ ദ ആതങ്കോ യക്ഷ്മാ ജ്വരോ വികാര ഇത്യനർത്ഥാന്തരം. തസ്യോപലബ്ധി ർന്നിദാനപൂർവ്വരൂപലിംഗോപശയസംപ്രാപ്തിതഃ. അത്ര നിദാ നം കാരണമിത്യുക്തമഗ്രേ. പൂർവ്വരൂപം പ്രാഗുൽപത്തിലക്ഷണം വ്യാ

ധിനാത്മകന്റെ പര്യായങ്ങളാകുന്നു. ആ രോഗകാരണം മൂന്നുതരത്തിലാ കുന്നു. അവ ഏതെല്ലാമെന്നാൽ, ശീലിച്ചു പരിചയമില്ലാത്ത എ ന്തെങ്കിലും ഹാനികരമായ കാണുകയോ കേൾക്കുകയോ ഭക്ഷിക്കുക യോ ഘ്രാണിക്കുകയോ സ്പർശിക്കുകയോ ചെയ്യുക, പ്രജ്ഞാപരാധം ചെയ്യുക—ധീധൃതിസ്മൃതിവിഭ്രംശഃ കർമ്മ യത് കുരുതേഽശുഭം । പ്ര ജ്ഞാപരാധം തം വിദ്യാത്സർവ്വദോഷപ്രകോപണം=പൂർവ്വപരമ്പര ആരോഗ്യത്തെയും ഇതിന്റെ ഫലം ഇന്നതായിരിക്കുമെന്നും ഉള്ള അറിവും (ധീ) ഓർമ്മയും (സ്മൃതി) ധൈര്യവും നശിച്ചിട്ട് അഹിതങ്ങളായ ക ർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത് ആണ് പ്രജ്ഞാപരാധം. ഈ പ്രവൃത്തി സകലദോഷങ്ങളെയും കോപിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു. പരിണാ മമെന്നത് താൻ ചെയ്ത കർമ്മഫലത്തിന്റെ പരിപാകം തന്നെ. ഇവയാകുന്നു രോഗകാരണങ്ങൾ. രോഗകാരണങ്ങൾ മൂന്നു പ്രകാരത്തിലാകയാൽ രോഗവും ആഗന്തുജം, നിജം, മാനസം എന്നു മൂന്നുതരത്തിലാണ് സംഭവിക്കുക. ശോചിതവിധം ശരീ രത്തിൽ വ്യാധി മാനസം, ശാരീരം എന്നു രണ്ടുപ്രകാരത്തിലാണെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. വ്യാധിശബ്ദത്തോടൊപ്പം വ്യാധി, ആമയം, ഗദം, ആതങ്കം, യക്ഷ്മാവ്, ജ്വരം, വികാരം എന്ന ശബ്ദങ്ങളെല്ലാം അ ർത്ഥഭേദമില്ലാത്തവയാകുന്നു—വ്യാധിപര്യായങ്ങളാകുന്നു. ഇതിൽ യക്ഷ്മാവ് എന്നതു ക്ഷയത്തിന്റെയും ജ്വരമെന്നത് പനിയുടെയും പ്രത്യേകനാമങ്ങളായി കാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആ രണ്ടും രോഗസാമാ ന്യവാചികളുമാണ്. 'ജ്വരോ യക്ഷ്മാ വികാരോ ഗദശ്ച പാപ്മാ ശബ്ദാ വ്യാധിസമാനാർത്ഥാ യക്ഷ്മാ ജ്വരോ ഇത്യനർത്ഥാന്തരം' എന്നു വാഗ്ഭടൻ. വ്യാധിയുടെ ഉപലബ്ധി—എന്ത് ഇന്നരോഗമാണെ ന്നുള്ള അറിവ്—താഴെ കാണുന്നവ: നിദാനം, പൂർവ്വരൂപം, ലിംഗം, ഉ

൩. പ്രാഗ്രൂപലക്ഷണം പൂർവ്വലിംഗം, തദ്വിശേഷാകൃതിർല്ലക്ഷണം ചിഹ്നം സംസ്ഥാനം വ്യഞ്ജനം രൂപമിത്യനർത്ഥാന്തരമുച്യതേ, ഉപശയഃ പുനർഹേതുവ്യാധിവിപരീതാനാം വിപരീതാർത്ഥകാരിണാമൗഷധാഹാരവിഹാരാണാം ഉപയോഗസ്സുഖാനുബന്ധഃ സമ്പ്രാപ്തിർജ്ജാതിരാഗതിരിത്യനർത്ഥാന്തരം. വ്യാധേഃ സാ സംഖ്യാ പ്രാ

പശയം, സംപ്രാപ്തി ഇതുകളെക്കൊണ്ടാകുന്നു. 'നിദാനം പൂർവ്വരൂപാണി രൂപാണ്യുപശയസ്തഥാ । സംപ്രാപ്തിശ്ചേതി വിജ്ഞാനം രോഗാണാം പഞ്ചധാ സ്മൃതം' എന്ന വചനാൽ. ഇതിൽ നിദാനമെന്നത് രോഗകാരണമാണെന്നു മുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇനി പൂർവ്വരൂപാദികളെ വിവരിക്കാം: പൂർവ്വരൂപമെന്നത്, ഒരു വ്യാധി പുറപ്പെടുവാനിരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ അതിനുള്ള ലക്ഷണമാകുന്നു. അതെങ്ങിനെയെന്നാൽ, ജ്വരവൈരസ്യം ഉദ്ധേഗാത്രതം മുതലായ ലക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ട് ഇവന്നു പനി തുടങ്ങുമെന്നു നിശ്ചയിക്കാം. അതുകൊണ്ടു രൂപലക്ഷണങ്ങളെക്കൊണ്ടു മറ്റുള്ള രോഗങ്ങളെയും അനുമാനിക്കാം. അവിടെ രോഗസ്വരൂപം അറിയപ്പെടുകയുമില്ല. അതാണ് പൂർവ്വരൂപം. 'പ്രാഗ്രൂപം യേന ലക്ഷ്യതേ । ഉത്പിത്സുരാമയോ ദോഷവിശേഷേണാനധിഷ്ഠിതഃ' എന്ന വചനാൽ. ലിംഗമെന്നത്, അതാതു വ്യാധികൾക്കു പറയുന്ന ലക്ഷണം പൂർത്തിയായി കാണുന്നതാകുന്നു. പൂർവ്വലിംഗം—പൂർവ്വരൂപങ്ങളായി പറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങൾ വിട്ടുപിരിയാതിരിക്കയും രോഗസ്വരൂപലക്ഷണങ്ങൾ പ്രകാശിക്കയും ചെയ്യും. അതാണ് രൂപം എന്നു പറയപ്പെടുന്നത്. ഈ അർത്ഥത്തെ 'പ്രാക്സന്നമാ ദേഹി' ഇത്യാദിഗ്രന്ഥത്തിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ലിംഗത്തെ പറയുന്നേടത്ത് ലിംഗം, ആകൃതി, ലക്ഷണം, ചിഹ്നം, സംസ്ഥാനം, വ്യഞ്ജനം, രൂപം എന്ന ശബ്ദങ്ങളെല്ലാം അർത്ഥവ്യത്യാസമില്ലാത്തതുകളാകുന്നു—പര്യായങ്ങളാകുന്നു. ഈ ലിംഗപര്യായങ്ങളിൽ പൂർവ്വശബ്ദം ചേർത്ത പൂർവ്വലിംഗം, പൂർവ്വാകൃതി ഇത്യാദികളെ പൂർവ്വരൂപപര്യായമായും ഗ്രഹിക്കേണമെന്നാണ് ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നത്. ഉപശയമെന്നത്, ബാഹ്യമായും ആഭ്യന്തരമായുമുള്ള വ്യാധികാരണങ്ങൾക്കും ദോഷങ്ങൾക്കും—ഹേതുവ്യാധികൾക്കു വിപരീതമായ ഹേതുവിപരീതം വ്യാധിവിപരീതമെ

ധാന്യവിധിവികല്പബലകാലവിശേഷൈർഭിദ്യതേ. സംഖ്യാ താവ
ദ്യഥാ അഷ്ടൗ ജ്വരാഃ പഞ്ച ഗുല്മാഃ സപ്ത കുഷ്ഠാന്യേവമാദിഃ. പ്രാധാന്യം പു
നർദ്ദോഷാണാം തരതമയോഗേനോപലഭ്യതേ. തത്ര ദ്വയോസ്തരസ്ത്രി
ഷു തമ ഇതി. വിധിർന്നാമ ദ്വിവിധാ വ്യാധയോ നിജാഗന്തുഭേദേ
ന ത്രിവിധാസ്ത്രിദോഷഭേദേന ചതുർവ്വിധാഃ സാധ്യാസാദ്ധ്യമൃദുദാരുണ

ളായിട്ടുള്ളവയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഹേതുവിപരീതങ്ങളോ വ്യാധിവിപ
രീതങ്ങളോ ഹേതുവ്യാധിവിപരീതങ്ങളോ വിപരീതാർത്ഥകാരികളായിട്ടുള്ളവ
യോ—ആയ ഔഷധാന്നവിഹാരങ്ങളുടെ (ഉപശയത്തിന്റെ) [illegible] സാത്മ്യ
മെന്നുകൂടി; ആയ ഹേതുവ്യാധി [illegible] ഭേദങ്ങളോടുകൂടിയ [illegible]
[illegible] വാക്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും [illegible] കൊണ്ടും മറ്റു
കൊണ്ടുള്ള പ്രവൃത്തിയോടുകൂടിയ [illegible] സുഖകരമായ ഉ
പയോഗം [illegible] ഉപശയമെന്നു പറയുന്നത്.
സുഖാനുബന്ധഃ—ഉപശയത്തിനുണ്ടാകുന്ന സുഖം അനുവൃത്തി
യുള്ളതാണ്. ചതുർവ്വിധവും [illegible] എന്ന് [illegible] ക
ണ്ടാലും [illegible] സുഖമായി [illegible] ഉള്ള [illegible]
[illegible] ഉപശയമാകയില്ല. 'സുഖാനുബ
ന്ധോ യോ ഹേതുവ്യാധിവിപരീതാർത്ഥകാരീ [illegible]
[illegible]' എന്ന പാഠത്തെ [illegible]
ന്റെ അഭിപ്രായം 'അനുപശയ' [illegible] പറഞ്ഞു
കൊണ്ട് [illegible] ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാകുന്നു. [illegible]
[illegible] ഉപശയമെന്ന പറയുന്നതിൽ [illegible]
[illegible] ഉപശയമാകയില്ല എന്നാണ് [illegible]
[illegible] ഈ ഉപശയത്തെ സാത്മ്യമെന്നും പറയും. ഇനി സം
പ്രാപ്തിയെ വിവരിക്കുന്നു. സംപ്രാപ്തി, ജാതി, ആഗതി എന്നിവ
പര്യായങ്ങളാകുന്നു. 'യഥാ ദുഷ്ടേന ദോഷേണ യഥാ ചാനുവിസ
ർപ്പതാ। നിർവൃത്തിരാമയസ്യാസൗ സംപ്രാപ്തിർജ്ജാതിരാഗതിഃ' എന്ന
വാഗ്ഭടൻ സംപ്രാപ്തിലക്ഷണത്തെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. വ്യാധിയുടെ
സംപ്രാപ്തി സംഖ്യ, പ്രാധാന്യം, വിധി, വികല്പം, ബലകാലവിശേ
ഷം ഇവകളെക്കൊണ്ടു [illegible] സംഖ്യ
[illegible] സംപ്രാപ്തിയെ വിവരിക്കുന്നു [illegible], [illegible]

[illegible]

വ്യാധീൻ വിശേഷപൂർവ്വണ ക്രമേണാനേകപ്രകാരാൻ വ്യാഖ്യാസ്യാമഃ- തഥാ വ്യ
ത്യസംഗ്രഹാത്മക ചികിത്സാഞ്ച ചികിത്സിതഞ്ച രോഗാനുകലേ
ഷ്വശാസ്ത്രീഷ്ടം വികല്പനാവ്യാഖ്യാസ്യാമഃ 1

ഇവ ചെറു കട വ്യാഖ്യാനത്തെ വിശദമാക്കിയിരുന്നു. ആ
പ്രദേശം ചുരുക്കിയാണ്. അവ ചെറു അദ്ധ്യായങ്ങളായി ഇ
ത് സംക്ഷേപേണ മനസ്സിലാക്കാം. അദ്ധ്യായം—വാതാൽ പിത്താൽ ക

ഫം സന്നിപാതങ്ങളാലുണ്ടാകുന്ന (ഏകം ദ്വന്ദ്വം സന്നിപാതം ഇവ പ്ര
കാരം കൊണ്ടു വരുന്ന ഇവയിലെ രോഗങ്ങൾ വിസ്തരിച്ചു) വ്യാധികളുടെ
വിശേഷങ്ങളെ വിവരിക്കുന്നതിൽ പറയുന്നതിനും ചെയ്യും,
ഇതിനെ പറയുന്ന ചികിത്സാശാസ്ത്രത്തിന്റെ ക്രമത്തെ അനു
സരിച്ചു മനസ്സിലാക്കണം. ചികിത്സിതസ്ഥാനത്തിൽ, ഈ സ്ഥാനത്തിൽ
പറയുന്ന വ്യാധികളുടെ ചികിത്സാക്രമങ്ങളെല്ലാം മറ്റുരോഗങ്ങളു
ടെ വിശേഷങ്ങളും വിസ്തരിച്ചുപറയുകയും ചെയ്യും *

൭—ഇപ്രകാരം രോഗസമൂഹങ്ങളെ വിവരിച്ചതിനു
ശേഷം രോഗങ്ങളുടെ സകല രോഗങ്ങൾക്കും ആദികാരണമാകു
ന്ന ദോഷങ്ങളെ വാതാദികളെ ഇവിടെ വിവരിക്കുന്ന
ത്. മനുഷ്യർക്കെല്ലാം ഈ പറയുന്ന ദോഷങ്ങളാണ് കാരണ
ങ്ങളായിത്തീരുന്നത്. അതെന്തെന്നാൽ, വാതം പി
ത്തം കഫം വാതപിത്തങ്ങൾ പിത്തകഫങ്ങൾ വാതകഫങ്ങൾ വാ
തപിത്തകഫങ്ങൾ ഇവയുടെ കോപം നിമിത്തവും ആരോഗ്യത്തി
നെയും ഭംഗമാക്കുന്നു. ഇതിന്റെ വിശേഷവും ചുരുക്കി
യും ലക്ഷണവും ഇവരോടും വിശേഷവും—ആ ഗതിയും ഉപദേശി
ച്ചതാണ്. അതെങ്ങിനെയെന്നാൽ, രൂക്ഷതയും ലഘുത്വവും ശീത
ത്വവുമുള്ള ആഹാരവിഹാരങ്ങളെ ശീലിക്കുക കണക്കിലധികം വ്യാ
യാമം ചെയ്യുക ഉപവാസം വിരേചനവും കണ്ഠാവലമ്പനവും ശിരോ
വിരേചനവും ശീലിച്ചതിൽ അതിശയം സംഭവിച്ചുപോവുക മ
ലമൂത്രവേഗങ്ങളെ നിരോധിക്കുക രാത്രിയിൽ ഉറക്കമിളയ്ക്കൽ ക
വിഞ്ഞു ചാടി വീഴുക തുടങ്ങിയ കാരണങ്ങളാൽ ക

[illegible] പിന്നെ [illegible] [illegible] കാരണാൽ, അത്യ, [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] വായു കോപിക്കും. [illegible] [illegible] പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു [illegible] [illegible] വായു [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] കൊണ്ടുവിട്ട് [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] സ യദാ പ്രകുപിതഃ പ്രവിശ്യ [illegible]
[illegible] മിശ്രീഭൂതഃ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ഉല്പാദിക്കും [illegible] [illegible] വ്യവസായത്തെക്കാൾ [illegible] നാൽ പനി തുടങ്ങുകയും [illegible] കലശലാവുകയും പ്രായേണ [illegible] ച്ചു തന്നെ [illegible] സമയങ്ങളും [illegible] [illegible] (ഇതു [illegible] ഉപദ്രവങ്ങളാണ്) [illegible] അവസ്ഥയിലായിരിക്കും. [illegible] മലവും തോ[illegible] ടും വിശേഷിച്ചും [illegible] ഉള്ളതായിരിക്കും. അതാത് [illegible] ചില സമയങ്ങളിലൊന്നും [illegible] സമയത്തിലല്ലാതെ [illegible]— [illegible] അതു ച[illegible] [illegible] [illegible] ഉണ്ടാവുക [illegible] തോന്നുകയും ചെയ്യും. [illegible]—ശരീരത്തെ [illegible] ശക്തിയില്ലാതാവുകയും അതിനെത്തുടർന്ന് [illegible] ഇവിടങ്ങളിൽ [illegible] പോലെയും പൊട്ടി[illegible] പോലെയും [illegible] പോലെയും [illegible] ലെയും പിടിച്ചു [illegible] പോലെയും പിടിച്ചു [illegible] പോലെയും തോന്നും. [illegible] ശക്തിയില്ലാതെ—വായ [illegible] പ്രയാസമായിരിക്കും [illegible] ([illegible]) [illegible] ഇല്ലാതായി [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] വരും. [illegible] ഉണ്ടാകും. [illegible] (... [illegible]) ഉണ്ടാകും. [illegible] ഇല്ല. [illegible] ഉണ്ടാകും. [illegible] (... ഇല്ലാത്ത [illegible]) [illegible] ശീലിച്ചാൽ [illegible] ശീലിച്ചാൽ [illegible] ചെയ്യും. ഈ [illegible] അറിയുകയും വേണം.

[illegible]

[illegible]

പക്തിസ്ഥാനം പ്രസ്ഥാനകഃ പരിണാമോ പത്രേ ൪ ഹിതം പ്രസ്ഥാപന
പര്യന്തം തദ്യഥാ—പ്രകുപിതമാത്രം തന്നേ പ്രസ്ഥാനം ഗന്ധപ്ര
പ്യമാനനാപരിണാമഃ തന്ത്രം തന്നാമതാമതഃ തന്ത്ര്യ മലം തേ
നേനി മ ശ്രോതസി പിത്തം പ്രകോപയിതൃ ന മതി
സ്ഥാനം പ്ലുതേ ബഹിര്.തം നിജസ്യ പ്രകുപിതസ്യാൻ മനോമേ ശ
രീരസ്യ പ്രത്യാസന്നതാ രൂക്ഷതിപ്ത്തിർന്ത്യതി. തസ്യാദീനി വി
ഗാനി ഭവന്തി. തദ്യഥാ— ശ്യാപം ദേവ മേഖല ദേഹേ ദ തത്ര
ഗതമണിനിവൃത്തിഃ. ഉക്തസ്യ വിശേഷമാഹ കഷ്യതിലേന്ദ്രാ

ന്ധതയും ഹിതയുഷ്ണത്തിന്ന തക്ക പാകുന്ന പ്രകരണങ്ങളോ
ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അതെങ്ങിനെയെന്നാൽ, ശരീരത്തിലാസ
കലം (നാഡികളെല്ലാം) കോപമുള്ള പലിതങ്ങളുകയും വർദ്ധി
കയും ചെയ്യും. ഇങ്ങിനെ വർദ്ധിക്കുക വിശേഷിച്ചും ഭക്ഷിച്ച അ
ന്നത്തിന്ന വിദാഹം വരുന്ന സമയത്തും മദ്ധ്യാഹ്നത്തിലും (പ്ര
നാഴിക പുലർന്നതിന്നശേഷം ൧൭ നാഴിക പകൽ വരെ) അർദ്ധരാ
ത്രിയിലും ശരൽകാലത്തിലുമായിരിക്കും. പിത്തമുള്ളവന്ന് വായ
ക്ക് എരിവും പുളിപ്പും വായ കയ്പും പുളിച്ച് തേട്ടുക മുഖം വിടർന്ന
തിൽ പഴുപ്പും ദാഹവും അതിരിക്തമായിരിക്കും മോഹവും മൂർച്ഛ
യാലസ്യവും മനസ്സിന്നു ചൊറിച്ചലും അതിസാരവും കണ്ണു
കളിൽ വെളുപ്പും മഞ്ഞപ്പും വിയർക്കുകയും ചെറുപാടുകളും ദേഹ
ത്തിൽ അങ്ങാടി വട്ടുരുണ്ടയാകുകയും സംഭവിക്കും. ശരീരത്തിലാസ
കലം പൊട്ടുന്നതാ മഞ്ഞനിറമോ വരും. ഇങ്ങിനെയുള്ള നിറ്റ്യ
കളുമായി വരാൻ തണുപ്പ് ഏലം ആര് ഇതുകളിൽ പ്രത്യക്ഷി
ച്ചു കാണും. പലിതങ്ങൾ പ്രസരിക്കുക മുട് തലയിലും ശോഷി
ക്കും. ശോധനകളെ മുട്ടീടും. തണുപ്പുള്ള ആഹാരങ്ങളിലും
ശീതോപചാരത്തിലും താല്പര്യമുണ്ടായിരിക്കും. പിത്തകോപത്തി
ന്നു കാരണങ്ങളായ ഉഷ്ണപാനാദികളെ ശീലിച്ചാൽ അതി
പാകവും തമിഴ്പറഞ്ഞതാല് ശീലിച്ചാൽ രോഗമൊന്നുമുണ്ടാകും.

൧൮

[illegible]

[illegible]

[illegible] ഇവിടെ [illegible] എന്ന് [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] വിശേഷേണ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ഭവന്തി. [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ✱

സംസൃഷ്ടസന്നിപാതലക്ഷണങ്ങളെ വിവരിക്കുന്നു:— വി
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (കഫാധിക്യേന)
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ർ ശരീരത്തിൽ ചരിക്കുന്ന വായു ആശയങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചു ക്ഷോഭിപ്പിച്ച ഉ
ണ്ടാക്കും. സകലവിധമായ ഗുല്മങ്ങൾ ശേഷിച്ചോ ഇതാ ഗുല്മം വരുന്നതെന്നു
സാധ്യമല്ലേ. അതിനുള്ളതായ വായുവിന്റെ കോപത്തെ തടയുന്നതിനോടുകൂടെ
ന്ന, അതിന്റെ പ്രകൃതികളെ ആശ്രയിച്ചും അവിടത്തെ ഉപചാരങ്ങൾ ഇ
ടവിടാതെ ഉപയോഗിച്ചാൽ സമ്പ്രദായം [illegible]

ണ് മുൻവിവരിച്ച പ്രകാരത്തിൽനിന്നും ഇതിനെ വിശേഷിപ്പിച്ചു
പറ്റുന്നത് ഒരു തരമായി തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നത്. ഈ ഗുല്മലക്ഷണം
കൊണ്ടുമാത്രം ഗുല്മലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടി പ്രകാശിപ്പിക്കപ്പെട്ടതി
ട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. പിന്നെ ഗുല്മകാരണത്തിനനുസരിച്ച് ഓ
രോന്നിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. അതി
നൊക്കെ ഗുല്മങ്ങളെല്ലാറ്റിലും ആദ്യം വാതഗുല്മത്തിന്റെ ലക്ഷ
ണം പിന്നീട് വാതകോപലക്ഷണങ്ങളെയാണ് പ്രകാശിപ്പി
ക്കുക. അതിനുള്ള കാരണം ആദിഷ്ടമായിരിക്കുന്ന രൂക്ഷദ്രവ്യം (ച
ണം മുതലായത്) സേവിക്കുന്നതാകുന്നു. അതിനാൽ വാതപി
ത്തങ്ങളോടും ആദ്യ വാതത്തിന്റെയും കോപത്തിന്റെയും ഉണ്ടായ
ഗുല്മലക്ഷണം തിരിച്ചറിയാൻ പറ്റുന്നതാണ് ലക്ഷണം. ഈ ഗുല്
മലക്ഷണം ആകൃതികൊണ്ടും ചികിത്സകൊണ്ടും നിദാനംകൊണ്ടും
മുൻവിവരിച്ച 'വാതകോപത്തിൽ' പറ്റുന്ന ലക്ഷണങ്ങളിൽനിന്ന വി
ശിഷ്ടമാകയാൽ തന്നെയാണ് ഇതിനെ പറ്റുന്നത് വേറെ ഒരു തര
മാക്കിപ്പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് എന്നറിയുകയും വേണം. ഇതിനുള്ള ചി
കിത്സ സാധാരണ വിധിയെ അനുസരിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്യും.
ഇപ്രകാരം പറ്റുന്ന ലക്ഷണങ്ങളെല്ലാം വിവരിച്ചു. ശരീരം തൊട്ടു
നോക്കിയാൽ പറ്റുന്ന പനിയില്ല; മുട്ടുണ്ടായിരിക്കും. അപ്പോൾ
ശരീരം തണുത്തതാകയാൽ മുട്ടുള്ളതിനെ പനിയെന്നു പൊതുവിൽ
പറയാം. അതിനാൽ പനി പറ്റുകവിധത്തിലാകുന്നു. ഇതിനെ
കൂടെക്കൂടി ആലോചിച്ചുനോക്കുന്നതായാൽ വിഷമജ്വരത്തിന്റെ പ്ര
ഭേദത്തിലൊന്നാണെന്നറിയാം. അതിൽ വിഷമമായ [illegible] പറ്റുകയാൽ
[illegible] അതിനെക്കുറിച്ചുപറയുന്നതിനുള്ള [illegible] പ്ര
[illegible] വാതകോപവും പിത്തകോപവും കഫകോപമെന്ന

ജ്ഞാപകമാണെന്നതിനെപ്പറ്റിയെല്ലാ ശേഷിതന്ത്ര ഭക്ഷണാ സാ
ധാരണമായ ദോഷപ്രകൃതി അവസ്ഥാഭേദ സമുച്ചയങ്ങൾ ഇ. ര
ണ്ടു കൂ ഹ്യിവ സന്നിപാതജ്ഞാനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തിൽ ചി
കിത്സാക്രമത്തെ വിവരിക്കുന്നതാണ്. അതു ദ്വിധം ഏകവിധം
ത്രിവിധം ചതുർവിധം സപ്തവിധം തുടങ്ങിയ ഭേദവികല്പങ്ങളോടു
കൂടി പൂർവ്വരൂപമാണ്. അതിസാര—ജ്വരാദിരോഗങ്ങളുടെ ഇതര

വ്യത്യാസങ്ങൾ കൂടി പ്രകടമാകുന്നു. മൂന്നും ദോഷങ്ങൾ കൂടുമ്പോൾ
ആറു എന്നും സംസർഗ്ഗങ്ങളായിട്ടുള്ള ദോഷങ്ങൾ രണ്ടുവീതമെന്നും,
ത്രിദോഷകോപങ്ങളും കൂടി ഇങ്ങനെയൊക്കെ കൂടി ഗണി
ച്ചാൽ ഇതെല്ലാം കൂടി സന്നിപാതങ്ങൾ പതിനാലി
നെ എട്ടെണ്ണത്തിലാണെന്നു പറയുക. ഈ വക വ്യത്യാസങ്ങളെ
ല്ലാം സംഭവിക്കുന്നതു വാതാദിദോഷങ്ങളുടെ വികല്പനിമിത്തമാ
ണ്. ഈ വികല്പത്തിന്റെ പൂർവ്വരൂപങ്ങളെല്ലാം വിവരിക്കുക ആ
രോഗത്തിന് പൂർവ്വരൂപം സംഭവിക്കുകയില്ല. അതാണ് 'അ
ല്പ്യമാതി പൂർവ്വരൂപമാണ്' എന്നു പ്രത്യേകം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.
'നിദാനപൂർവ്വരൂപാണി രോഗാണാം പ്രാപ്തിഃ' എന്ന് ഇതി
നാൽ ഉദാഹരണങ്ങളെ പറയുകയും അടുത്തു വിവരി
ച്ചതായ ലക്ഷണങ്ങൾ ഒരു പരിപാടിയായ തരതിരിക്കുകയും ചെ
യ്യുന്നതിനു കാരണം 'പ്രാക് സന്താപാദി ലക്ഷണം സന്താപാദി
ലക്ഷണമാണ്' എന്നു വിധിക്കുന്നതായ പൂർവ്വരൂപലക്ഷണം രോഗ
ങ്ങളുടെ തരങ്ങളിൽ സംബന്ധിക്കുന്നതാകുന്നു.

ലഘുപൂർവ്വരൂപങ്ങളുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ, അവയെ അനുസരിച്ചു
വാതാദിദോഷങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുന്നതായ വിശേഷതയായ ലക്ഷണങ്ങ
ൾ കണ്ടെത്താൻ വേണ്ടി പരിചയപ്പെടുത്തുക എന്നിവ
കളെല്ലാം മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുക ഈ മേൽപറഞ്ഞ അവ
സ്ഥാ—ഭേദ ലക്ഷണത്തിലും ശരിയായി മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയാത്തവരു
ടെ രോഗത്തെ തടയിക്കുന്നവർ ദോഷം കുറയ്ക്കുക വിദ്യകൾ ത
ടച്ചുള്ള ചികിത്സിച്ചിരുന്നവർക്ക് വൈദ്യവിഷയം ഉണ്ടാകുന്നതായ
സമയത്ത് ഉപശമനത്തിൽ ദോഷ ശമനങ്ങളായവ എന്തെങ്കിലും
3 *

[illegible]

[illegible]

ംരി ഒരുപനം സന്താപാതിരേസംബന്ധിത്വാദി എന്നിവകളെ ളിഗ്രാദി വിസ്തൃതമാനാന്ന്യം ഉത്തു മഹ മഹാരോഗം

ഉണ്ടായിരിക്കയും ചെയ്യുന്നതാണ് സാമം. ഈ പറഞ്ഞ പ്രകാരമാണ് ദോഷങ്ങളുടെ വിസ്തൃതമായും സമാസമായുമുള്ള ലക്ഷണങ്ങൾ. *

ഇനി വാതപ്രകോപത്തെ വിവരിക്കുന്നു— ഈ വാതമെന്നതു ശ്രീ ദക്ഷപ്രജാപതിയുടെ നേരെ കോപിച്ചു മഹാദേവന്റെ കോപത്തിൽനിന്നുണ്ടായതാകുന്നു. ഈ ഉല്പത്തിയെപ്പറ്റിയുള്ള അധികവിവരം ചികിത്സിതം ൩-ാം അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിക്കുന്നുമുണ്ട്. സകല പ്രാണികളുടെയും പ്രാണനും— ജീവകാരണവും ഈ വാതം തന്നെയാകുന്നു. ഇതു ദേഹത്തിന്നാകെയും ചക്ഷുശ്ശ്രോത്രാദി ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും താപത്തെ— പുഷ്ടിയെയും പീഡയെയും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതാകുന്നു. ബുദ്ധി ബലം ശരീരവൎണ്ണം സന്തോഷം ഉത്സാഹം ഇതുകളെ ഇല്ലാതാക്കുകയും ശരീരപീഡയും ശ്രമവും തളൎച്ചയും മോഹാലസ്യവും ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിന്ന തടസ്സവും ഉണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുകയും ചെയ്യും. ശരീരത്തെ തപിപ്പിക്കുന്നത്— പലതരത്തിലുള്ള രോഗങ്ങളോടുകൂടിയതുമെല്ലാമിരിക്കുന്നതാകയാൽ ഇതു സകല രോഗങ്ങൾക്കും കാരണമായിരിക്കയാൽ ഇതിനെ ജ്വരമെന്നു പറയുന്നു. 'ജ്വര രോഗേ' എന്നു ധാതു. മറ്റൊരു രോഗവും ഇതുപോലെ ദാരുണമോ ഇത്ര അധികം ഉപദ്രവമോ ചികിത്സിച്ചു മാറുവാൻ പ്രയാസമോ ഉള്ളതായിട്ടില്ല. അതിനാൽ ജ്വരം സകല രോഗങ്ങളുടെയും രാജാവുമാണ്. ഇതു പഞ്ചഭൂതമായ ഈ പ്രപഞ്ചത്തിന്നാകെ ലക്ഷണമാകും. എന്നാൽ മനുഷ്യരിലുണ്ടാവുന്ന ജ്വരത്തിന്ന് മാത്രം ജ്വരം എന്നു പറയുമെന്നുള്ളതേ വ്യത്യാസമുള്ളൂ. സകല പ്രാണികളും മോഹാലസ്യത്തോടുകൂടിയ ജ്വരത്തോടുകൂടെയാണ് ജനിക്കുന്നത്. മരിക്കുന്നവരെല്ലാം അതുപോലെ മോഹാലസ്യമുള്ളവരായി മരിക്കും. ആ കഠോര

[illegible]

[illegible]

[illegible], [illegible] സർവ്വപ്രാണികളുടെ [illegible] പ്രാണികളെ [illegible]

[illegible] ഇവിടെ പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയുവാൻ [illegible] ഇതാണ് [illegible] സംക്ഷേപം.

[illegible] — [illegible] പറയുന്നുള്ള [illegible] — [illegible]

[illegible] 2

[illegible]

ഭവതി ചാത്ര

[illegible]
[illegible] 3
[illegible]
[illegible] 4
[illegible]
[illegible] 5

3— [illegible] 4— [illegible] 5— [illegible]

[illegible]
[illegible] ശ്ലോകൈ[illegible] 6

അത്ര ശ്ലോകാഃ.

ത്രിവിധം നാമ പര്യായൈർ [illegible] പഞ്ചവിധാൻ [illegible]
[illegible] പഞ്ചവിധം [illegible] 7
[illegible] പ്രകൃത്യനുസാരതഃ
പൂർവ്വരൂപാണി [illegible] 8

[illegible] ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടു പറഞ്ഞ [illegible] വിവരിച്ചിട്ടുള്ള [illegible] വിധം [illegible] പറഞ്ഞ [illegible] ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു പറ [illegible] ഇതിൽ [illegible] *

അദ്ധ്യായവിവരണം.

7-8 — [illegible]

വ്യാഖ്യാതാസ്തേ ഷഡഷ്ടൌ ച നിദാനം വിവിധം ച യത്
ഭഗവാനഗ്നിവേശായ പ്രണതായ പുനർവ്വസുഃ ॥ 9

ഇതി ചരകസംഹിതായാം

നിദാനസ്ഥാനേ

ജ്വരനിദാനം നാമ പ്രഥമോദ്ധ്യായഃ

അദ്ധ്യായം 2 രക്തപിത്തനിദാനം.

അഥാതോ രക്തപിത്തനിദാനം വ്യാഖ്യാസ്യാമഃ

ഇതി ഹ സ്മാഹ ഭഗവാനാത്രേയഃ.

പിത്തം യദാ ഭൂതം ലോഹിതപിത്തമിതി സംജ്ഞാം ലഭതേ, തദ്വക്ഷ്യാമഃ. യദാ ജന്തുർ യവകോദ്ദാലകകോരദൂഷ കപ്രായാണ്യന്നാനി ഭുങ്‌ക്തേ ഭൃശോഷ്ണതീക്ഷ്ണമപി ചാന്യദ

ഇപ്പോഴും ഇവ ജ്വരനിദാനത്തെ ഒന്നാമത്തെ അദ്ധ്യായത്തിൽ വെച്ചപോലെ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു *

ഇതി ചരകസംഹിതാവ്യാഖ്യാനേ

ഭാഷാവ്യാഖ്യ

നിദാനസ്ഥാനേ പ്രഥമോദ്ധ്യായഃ (1)

അദ്ധ്യായം 2.

ഇനി രക്തപിത്തനിദാനമെന്ന അദ്ധ്യായത്തെ പറയുന്നു.

1—പിത്തം കോപിച്ചാൽ അതിന്റെ രക്തപിത്തമെന്ന പേർ
ഉണ്ടാകും (പിത്തം കോപിച്ചാൽ രക്തപിത്തമുണ്ടാകും) എന്ന് ഏതു
തൊരു പ്രകാരത്തിൽ കോപിച്ചാലാണെന്നു രക്തപിത്തമുണ്ടാകുന്നത്
ആ പ്രകാരത്തെ വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നു. [illegible]
വിരുദ്ധങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ശീഘ്രതീക്ഷ്ണമായതും, ഉഷ്ണ

4 *

[illegible] പിത്തം [illegible]
[illegible] 1

[illegible] പിത്തം [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 2

[illegible]
[illegible] പിത്തം [illegible] 3

[illegible]

[illegible] പൂർവ്വരൂപാണി. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ലോഹിതപിത്തപൂർവ്വരൂപാണി. 4

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ലോഹിതപിത്തം—രക്തപിത്തമെന്നു പറയുന്നത്.

4—രക്തപിത്തത്തിന്റെ പൂർവ്വരൂപങ്ങളെ [illegible] പറയുന്നു [illegible]. [illegible] എന്തെല്ലാമെന്നാൽ, [illegible] ലോഹിതം നീലം പീതം ശ്യാവം എന്ന വർണ്ണങ്ങളും [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ഇതുകളെല്ലാമാകുന്നു രക്തപിത്തത്തിന്റെ പൂർവ്വരൂപങ്ങൾ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 5

[illegible] 6

[illegible] *

5— [illegible]

6— [illegible]

[illegible] 7

[illegible] 8

[illegible] 9

7—[illegible] 8—[illegible] 9—[illegible]

[illegible] 70

[illegible]

[illegible]

10 [illegible] 11 [illegible]

[illegible]
[illegible] 11

[illegible]

[illegible]
[illegible] 12
[illegible]
[illegible] 13
[illegible]
[illegible] 14
[illegible]

[illegible]

12—[illegible]

[illegible] 15
[illegible]
[illegible] 16
[illegible]
[illegible] 17
[illegible]
[illegible] 18

[illegible] * 16—[illegible] 17—[illegible] 18—[illegible] * [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] 19
[illegible]
[illegible] 20
[illegible]
[illegible] 21
[illegible]
[illegible] 22

[illegible]

[illegible]
[illegible] 23
[illegible]
[illegible] 24

[illegible] 22— [illegible] 24— [illegible]

[illegible]
സാധ്യമാനസ്തു ...[illegible]... 25

തത്ര ശ്ലോകൌ

കാരണം നാമ നിര്‍വൃത്തിം പൂര്‍വ്വരൂപാണ്യുപദ്രവാന്‍
മാര്‍ഗ്ഗൌ ദോഷാനുബന്ധാംശ്ച സാധ്യത്വം ന ച ഹേതുമത്. 26
നിദാനേ രക്തപിത്തസ്യ വ്യാജഹാര പുനര്‍വസുഃ
വീതമോഹരജോദോഷലോഭമാനമദസ്പൃഹഃ 27

ഇതി ചരകസംഹിതായാം
നിദാനസ്ഥാനേ
രക്തപിത്തനിദാനം നാമ ദ്വിതീയോധ്യായഃ.

...[illegible]... സാധ്യാസാധ്യ... [illegible] ... രക്തപിത്തത്തെ ... [illegible] ... അസാധ്യമായതിനെ ... ചികിത്സിയ്ക്കരുത് ... സാധ്യമായതിനെ ... ചികിത്സിയ്ക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ആദ്ധ്യായവിവരണം

26. 27.—രക്തപിത്തത്തിന്റെ കാരണം, പേര്, ... പൂര്‍വ്വരൂപങ്ങള്‍, ഉപദ്രവങ്ങള്‍, മാര്‍ഗ്ഗങ്ങള്‍, ദോഷാനുബന്ധങ്ങള്‍, സാധ്യാസാധ്യവിഭാഗം ഇതുകളെല്ലാം ഈ രക്തപിത്തനിദാനമെന്ന അദ്ധ്യായത്തില്‍ മോഹവും രജോദോഷവും ലോഭവും മാനവും മദവും സ്പൃഹയുമില്ലാത്ത ആത്രേയഭഗവാന്‍ വിശദമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ഇതി ചരകസംഹിതാവ്യാഖ്യായാം
ഭാഷാഭൂഷ്യ
നിദാനസ്ഥാനേ ദ്വിതീയോദ്ധ്യായഃ (2)

അദ്ധ്യായം ൩. [illegible]

—*—

[illegible]

[illegible]

[illegible]

അദ്ധ്യായം ൩.

[illegible]

1 [illegible]

[illegible] 1

[illegible] 2

[illegible]

[illegible]

7— ഇപ്രകാരം ഉപദേശിച്ച [illegible]

8— ഇപ്രകാരം ചോദിച്ച [illegible]

[illegible] 3

[illegible] 4

[illegible]

4— [illegible]

40

സ [illegible] 5

സ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ഉണ്ടാകയും ചെയ്യുന്നു [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ചെയ്യും * [illegible] ഉണ്ടാകയും ചെയ്യും [illegible] ചെയ്യും * [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ചെയ്യും [illegible]

[illegible] വിപരീതമായി [illegible] 6

[illegible]

[illegible] വിപരീതങ്ങളായ [illegible] ചെയ്യും. [illegible]

7—[illegible]

[illegible]

[illegible] 7

[illegible]

[illegible]

[illegible]
ത ഇതി പിത്തഗുല്മം. 8

[illegible]
[illegible] 9

[illegible]

[illegible] ഇതാണ് പിത്തഗുല്മലക്ഷണം *

9—കഫഗുല്മനിദാനത്തെ വിവരിക്കുന്നു—[illegible]

[illegible]

[illegible] 10

[illegible] 11

[illegible]

[illegible] 10— [illegible] 11— [illegible] *

12— [illegible]

[illegible] 12

[illegible] 13

[illegible]

13 — [illegible]

A6

[illegible] 14

[illegible]

[illegible]

15— [illegible]

[illegible]

[illegible] 15

[illegible] 16

[illegible]

[illegible] 16—[illegible]

17—[illegible]

[illegible] 17

[illegible]
18

[illegible]

[illegible]

78— [illegible] 19— [illegible]

[illegible] 19

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 20

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 21

[illegible]

[illegible]

[illegible] 20— [illegible]

[illegible]

21— [illegible]

അദ്ധ്യായവിവരണം.

22— [illegible]

[illegible] 22

[illegible]

[illegible]

[illegible]

അദ്ധ്യായം 4. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (8)

അദ്ധ്യായം 4.

[illegible]

1—[illegible]

[illegible] 1

[illegible] 2

[illegible]

[illegible] 2—[illegible]

[illegible]

[illegible] * 3—[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] 3

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 4—[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] 5

[illegible]

[illegible] 6 [illegible]

[illegible] ശസ്ത്രി [illegible]
[illegible]
[illegible] ശസ്ത്രി [illegible]
[illegible]
[illegible] ശസ്ത്രി. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ([illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കൂടി [illegible]
[illegible]
[illegible] സാധിച്ചു [illegible]
[illegible] (പിത്തവും രക്തവും എന്ന പോലെ) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] മാംസത്തിലും [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] പ്രതി[illegible] [illegible]
[illegible] പ്രകൃതി[illegible] ൭

[illegible] പ്രതി[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]—[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]—[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]—[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]—[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]—[illegible] [illegible] സാദൃശ്യമാണ്. [illegible] [illegible]. അതിനു കാരണമാണ് പ്രതിബിംബം. [illegible] [illegible] [illegible] '[illegible]' എന്ന [illegible] [illegible] പ്രകാശിക്കുന്നുമുണ്ട്. [illegible] പ്രതിബിംബം [illegible] [illegible] [illegible] സാദൃശ്യ[illegible] പറഞ്ഞതെന്ന സാരം * 7—[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] 7

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 8

[illegible]
[illegible] 9

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] 10
[illegible]
[illegible] 11
[illegible]
[illegible] 12
[illegible]
[illegible] 13

[illegible] *

[illegible]

10—[illegible] * 11—[illegible] * 12—[illegible] * 13—[illegible]

[illegible]
[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 15
[illegible]
[illegible] 16
[illegible]
[illegible] 17
[illegible]
[illegible] 18
[illegible]

[illegible] * 14—[illegible] * 15—[illegible] * 16—[illegible] 17—[illegible] * 18—[illegible] 19—[illegible]

[illegible] 19

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 21

[illegible]

[illegible] 22

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 20—[illegible]

[illegible]

21—[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 22—[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 23—[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 23

[illegible]

[illegible]

[illegible] 24

[illegible]

[illegible] 25

[illegible]

[illegible] 26

[illegible] *

[illegible]

24— [illegible] * 25— [illegible] * 26 — [illegible]

[illegible]
[illegible] 27
[illegible]
[illegible] 28
[illegible]
[illegible] 29
[illegible]
[illegible] 30

[illegible]

[illegible] * 27— [illegible] * 28— [illegible] * 29— [illegible] * 30— [illegible] *

31— [illegible]

G£

[illegible] 31

[illegible] 32

[illegible] 33

[illegible] * 32— [illegible] * 33— [illegible]

[illegible] 34

[illegible] 35

[illegible] 36

[illegible]
[illegible]
[illegible] 37

[illegible] 34— [illegible] 35— [illegible] 36— [illegible]

[illegible]

37—[illegible]

[illegible]
[illegible] 38
[illegible]
[illegible] 39
[illegible]
[illegible] 40
[illegible] 41

[illegible] 38— [illegible] 39— [illegible] 40— [illegible] 41— [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] 42

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] * 42—[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] *

43—[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] 43

[illegible] 44

[illegible] *

44—[illegible] *

[illegible]
[illegible] 45

[illegible]

[illegible]
[illegible] 46
[illegible]
[illegible] 47
[illegible]

45—[illegible] *

[illegible]

46—[illegible] *
47—[illegible] * 48—[illegible]

ഏവമേതേ വിവിധോപദ്രവൈര്യുക്താഃ സ ന്യൂപദ്രവാഃ 48

അത്ര ശ്ലോകാഃ

ഹേതുർവ്യാധിവിശേഷാണാം പ്രമേഹാണാം ച കാരണം
ദോഷധാതുസമായോഗോ രൂപം വിവിധമേവ ച 49

ദശ ശ്ലേഷ്മകൃതാ യസ്മാത് പ്രമേഹാഃ ഷട് ച പിത്തജാഃ
യഥാ കരോതി വായുശ്ച പ്രമേഹാംശ്ചതുരോ ബലീ. 50

സാദ്ധ്യാസാദ്ധ്യവിശേഷാശ്ച പൂർവ്വരൂപാണ്യുപദ്രവാഃ
പ്രമേഹാണാം നിദാനേസ്മിൻ ക്രിയാസൂത്രം ച ഭാഷിതം. 51

ഇതി ചരകസംഹിതായാം
നിദാനസ്ഥാനേ
പ്രമേഹനിദാനം നാമ ചതുർത്ഥോദ്ധ്യായഃ.

അവർ സ്വമതത്തെ പ്രവചിക്കും അവനു പ്രമേഹരോഗമുണ്ടാവുകയില്ല ॥

അദ്ധ്യായസംഗ്രഹം.

49—51—ഈ പ്രമേഹനിദാനമെന്ന അദ്ധ്യായത്തിൽ ഹേതുവ്യാധികളുടെ വിശേഷവും പ്രമേഹങ്ങളുടെ കാരണവും ദോഷധാതുക്കളുടെ സമാഗമവിശേഷം പലപ്രകാരത്തിലായിരിക്കുന്ന പ്രമേഹങ്ങളുടെ സ്വരൂപവും കഫംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന പത്തുവക പ്രമേഹങ്ങളും പിത്തംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ആറുവക പ്രമേഹങ്ങളും വായുവിനാൽ കോപിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന നാലുവക പ്രമേഹങ്ങളും അവയുടെ സാദ്ധ്യാസാദ്ധ്യവിശേഷവും പ്രമേഹപൂർവ്വരൂപങ്ങളും ഉപദ്രവങ്ങളും പ്രമേഹത്തിന്നു ചികിത്സിക്കേണ്ടുന്ന സംക്ഷേപവും പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു ॥

ഇതി ചരകസംഹിതാവ്യാഖ്യായാം
നിദാനസ്ഥാനേ
പ്രമേഹനിദാനം ചതുർത്ഥാദ്ധ്യായഃ. (4)

അദ്ധ്യായം 5. [illegible]നിദാനം.

—*—

അഥാതഃ [illegible]നിദാനം വ്യാഖ്യാസ്യാമഃ.

ഇതി ഹ സ്മാഹ ആത്രേയാദയഃ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

അദ്ധ്യായം 5.

ഇനി [illegible]—

1— [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1

[illegible]
[illegible]
[illegible] 2
[illegible] 3

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ' [illegible] ' [illegible]
[illegible] 2— [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 3— [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 5

[illegible]

5—7— [illegible]

[illegible] 6

[illegible] 7

[illegible]

[illegible]

8. [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ൪

[illegible] പൂർവ്വരൂപങ്ങൾ [illegible]

[illegible]

൯—[illegible] പൂർവ്വരൂപങ്ങൾ [illegible]

[illegible] 9

[illegible] 10

[illegible]

10 — [illegible] വിവരിക്കാം. [illegible]

[illegible] ചൊറിച്ചിലും [illegible] ചലവും വെള്ളവും [illegible] ഉണ്ടാവുകയും [illegible] വേഗത്തിൽ [illegible] *

താമ്രാണി താമ്രരോമരാജീഭിരവനദ്ധാനി ബഹലാനി ബഹു ബഹലപൂയലസീകാസ്രാവീണി കണ്ഡൂക്ലേദകോഥദാഹപാകവന്ത്യാശുസമുത്ഥാനഭേദീനി സന്താപകൃമിമന്തി പക്വോദുംബരഫലവർണ്ണാന്യൗദുംബരാണീതി വിദ്യാൽ 11

സ്ഥിരാണി സ്ത്യാനാനി ഗുരൂണി സ്നിഗ്ദ്ധാനി ശ്വേതരക്താനി ഉത്സന്നപരിമണ്ഡലാനി കണ്ഡൂബഹുലാനി ശുക്ലരോമരാജീസന്താനാനി ബഹുബഹലപിച്ഛിലസ്രാവീണി ബഹുക്ലേദ

11—ാം ഔദുംബരകുഷ്ഠം, താമ്രവർണ്ണമായും രോമങ്ങളിൽ ചെമ്പിച്ച രോമനിരകളും വളരെ വലുതായും ഇരിക്കും. കട്ടിയും ചലവും കൊഴുത്തനീരും വളരെ കലശലായി പഴുത്തൊലിക്കും. ചൊറിച്ചിലും നനവും ചീച്ചലും ചുട്ടുനീറലും പഴുപ്പുമുണ്ടാകും. അതിൽ ശീഘ്രത്തിൽ സംഭവിക്കുന്നതും അതു ചൊന്ന ദിക്കിലെല്ലാം വേഗത്തിൽ ഉണ്ടാവുകയും അവകളെല്ലാം വിള്ളുകയും കലശലായി ചൂടുണ്ടാവുകയും കൃമിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതിന്റെ നിറം പഴുത്ത അത്തിപ്പഴത്തിന്റെ നിറംപോലെയിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ ലക്ഷണങ്ങളുള്ള കുഷ്ഠത്തിന് ഉദുംബരകുഷ്ഠമെന്നാണ് പേരെന്നറിയുകയും വേണം.

12—ാം മണ്ഡലകുഷ്ഠം—സ്ഥിരവും കട്ടിയുള്ളതും ഘനമുള്ളതു ആയതിനാൽ അധികം ഭാരമുള്ളതായിരിക്കും. ആ പുറത്തിന്റെ പക്ഷ് അത്യന്തം മിനുത്തും കട്ടിയായും തടിച്ചുമിരിക്കും. നല്ല വെളുപ്പും ചുവപ്പുമായിരിക്കും. വിസ്താരം കൂടിയിരിക്കും. വെളുത്ത നിറത്തിൽ (അരി അരച്ചുകലക്കിയതുപോലെ) കൊഴുത്തനീരൊലിക്കും കലശലായി സ്രവിക്കും. വെളുത്ത രോമധാരകളുണ്ടാകും. ചൊറിച്ചിലും കൃമിയും കലശലായിരിക്കും. ഗതിയുണ്ടാവുകയും വേഗം ഉണ്ടാവുകയും വിള്ളുകയും സാവധാനത്തിലേ ഉണ്ടാവുകയുള്ളൂ. ഇതിനെല്ലാം വൃത്താകാരത്തി

ഭൂതാനാമഭിവൃദ്ധിക്കായി പാതാളങ്ങളിൽ ശേഷനാഗത്തിന്റെ വിസ്താരം. 12

പാതാളങ്ങളുടെ വർണ്ണനം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം നീലപീത
താമ്രവർണ്ണങ്ങളായ ഗന്ധർവ്വാദികളുടെ ശുഭങ്ങളായ ഭൂമികളിൽ മ
ഹത്തരങ്ങളായ പാതാളങ്ങളിൽ ശ്രീകണ്ഠാദികളായ ദേവ
ന്മാരുടെ അവസ്ഥയും കേൾപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ശേഷ
പാതാളത്തിൽ ദൈത്യദാനവന്മാരും ദൈത്യപതികളും വസിക്കുന്നു.

ശ്രീനാരദമഹർഷി അവിടെ ചെന്നു കണ്ടിട്ടുള്ളതിനെ
സ്വർഗ്ഗത്തെക്കാൾ ശോഭയുള്ളതെന്നു സ്വർഗ്ഗവാസികളോടു പറഞ്ഞിരി

ക്കുന്നതിനെ ഇവിടെ പറയുന്നു. പാതാളങ്ങളുടെ ശോഭ അതിശയം
നിറഞ്ഞതാകുന്നുവെന്നറിയണം *.

13—ാം. ദൈത്യദാനവന്മാർ, പന്നഗന്മാർ മുതലായ ജനങ്ങ
ളുടെ ഭവനങ്ങളിൽ രത്നാഭരണങ്ങളുടെ പ്രകാശത്തിൽ ദിവസങ്ങൾ
ക്കു നിറവും പ്രകാശവും ഉണ്ടാകുന്നതിനാലും അവി
ടത്തിൽ സൂര്യരശ്മികളും ചന്ദ്രരശ്മികളും ആവശ്യമില്ലാത്തതിനാലും അവി
ടുള്ള ജനങ്ങൾ ഭക്ഷ്യഭോജ്യങ്ങളിലും പാനങ്ങളിലും വിശേഷവസ്ത്ര
ങ്ങളിലും പുഷ്പമാലകളിലും ഗന്ധലേപനങ്ങളിലും ആനന്ദിക്കുന്നു.
പാതാളവാസികളായ നാഗകന്യകമാരുടെ ഭംഗിയും വീണാദിവാദ്യ
ങ്ങളുടെ നാദങ്ങളും മനോഹരങ്ങളായ ഗാനങ്ങളും അതുകൊണ്ടു
ള്ള ദിവ്യസുഖങ്ങളും പാതാളങ്ങളിലുണ്ടെന്നു കാണിക്കുന്നു ദൈത്യദാനവന്മാരു
ടെ ഭോഗങ്ങളെന്നറിയണം *

14—ാം. പാതാളത്തിന്റെ കീഴിൽ ശേഷനെന്ന പ്രസിദ്ധനായ
അനന്തൻ ആയിരം ഫണങ്ങളോടുകൂടി ഇരിക്കുന്നു. അവന്റെ
ഫണങ്ങളിൽ ശോഭിക്കുന്ന രത്നങ്ങളുടെ പ്രകാശംകൊണ്ടു സകലദിക്കുക
ളിലും പ്രകാശമുണ്ടാകുന്നു. ദൈത്യന്മാർ ഭക്തന്മാരായി അവനെ
സേവിക്കുന്നു. അവൻ ദിവ്യരൂപനായി ശോഭിക്കുന്നു. അവനെ

[illegible]
[illegible] 14

[illegible]
[illegible]
[illegible] 15

[illegible]

[illegible]
[illegible]

15—[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

16—[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 7—[illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] 16

[illegible] 17

[illegible] 18

[illegible]

17— [illegible] 18— [illegible]

സദ്യഃപ്രാണഹരാ ഹ്യേതേ മർമ്മാധിഷ്ഠാനമാശ്രിതാഃ ക്രിമയോ ദുരുപക്രമാഃ ഹരന്തി ക്രിയയോന്മീലിതൈഃ । തേ ഷാമന്യതമാ ശാന്തിം ബലതഃ പ്രാപ്നുയാന്നരഃ ശ്രേയസ്കരം ഭിഷക് പ്രയുഞ്ജീതേതി ॥ 19

തതോ വാതഃ സ്വാവസ്ഥാനം ഭജേദ്വാപി ച തേഷു ശ്ലേഷ്മാദിഷ്വപി തദ്വദേവ സംശമനശ്ച കുർവ്വീത പിത്തം ച പ്രവർത്തനം ശ്ലേഷ്മണോ രക്തശ്ച ദൂഷ്യാദയഃ കർമ്മാണി യുക്ത്യാ സമ്യക് ...

യോ (അന്യദ്ദ്രവ്യങ്ങളെ പ്രവേശിക്കുന്നവ) ചെയ്യുന്ന അസ്ഥ്യാദികളിലും 19.—സന്നിപാതജങ്ങളായ കഷ്ടമായും വേഗം പോലെ ചികിത്സിക്കാതിരുന്നാൽ തന്മർമ്മസന്ധികളെ ആശ്രയിക്കുന്ന ചിന്നിലും നാശവും പെട്ടന്നും സംഭവിക്കുന്നു. അതിന്നിന്ന ക്രിമികളെയും കഷായ ചികിത്സാദികളെ കൊണ്ടും വലുതാവുകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ ബലിച്ച ക്രിമികളെ ശമിക്കാനുള്ള ശ രീരബലം നോക്കി ശമനാദികളെക്കൊണ്ട് ശമിക്കുകയും വാതാദിദോഷങ്ങളെ പിത്താദിക്രമം ശമിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ ശമി ച്ച ദോഷങ്ങളിൽനിന്നും ഇവ പറയുന്ന പ്രത്യേകതിരുവകളെ ഉ ണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും.

20.—വാതം നിമിത്തം രൂക്ഷതയും തണുപ്പും ചലനങ്ങളുമുള്ള വസ്തുക്കളുടെ സേവ ചെയ്ത് ഉണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾക്ക് വിറയൽ തരിപ്പ് തലവേദനകൾ ശ്വാസം കൃശത്വം സ്തംഭനം വിളർച്ച എരിച്ചിൽ മുതലായവ, പിത്തം നിമിത്തം ചുട്ടുനീറൽ വിയർപ്പ് നാറ്റ് ചീയൽ പൊരിച്ചിൽ സ്രാവം (ചിലതൊക്കെ) പഴുപ്പ് ചുവപ്പ് മുതലായവ, കഫം നിമിത്തം വെളുപ്പ് തണുപ്പ് ഉരപ്പ് ചൊറിച്ചിൽ കനം പൊക്കം ഇവയും സ്നിഗ്ദ്ധത ചുരുങ്ങിയ ഉറക്കവും ഉദരങ്ങളിലും തരിപ്പുതൊട്ടുള്ളതിനെയും (പൊരാതെ

[illegible] 20

[illegible]

[illegible]

[illegible] 22

[illegible] 23

[illegible]

[illegible] 21— [illegible]

[illegible]

22— [illegible] *

23— [illegible] *

24— [illegible]

[illegible] 24

[illegible]

[illegible] 25

തത്ര ശ്ലോകഃ

[illegible]

[illegible] 26

ഇതി ചരകസംഹിതായാം

വിമാനസ്ഥാനേ

സ്രോതോവിമാനം നാമ പഞ്ചമോദ്ധ്യായഃ

[illegible] 25—[illegible] *

അദ്ധ്യായസംഗ്രഹം

26—[illegible] *

ഇതി ചരകസംഹിതാവ്യാഖ്യായാം

ഭാഷാവ്യാഖ്യ

വിമാനസ്ഥാനേ പഞ്ചമോദ്ധ്യായഃ (൫)

അദ്ധ്യായം ൫ ശോഷനിദാനം

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1

[illegible]

അദ്ധ്യായം ൬

[illegible]

1—രാജയക്ഷ്മാവ് [illegible] *

[illegible] 2—[illegible]

[illegible]

[illegible] ൮

[illegible]

[illegible]

[illegible] 4

[illegible] 5

[illegible]

[illegible]
[illegible] 6

[illegible]

[illegible]

6—[illegible] സാധിക്കുമെന്നു *

[illegible] 7

[illegible] 8

7— [illegible] 8— [illegible]

[illegible] 9

[illegible]

[illegible]

[illegible] 10

[illegible]

[illegible]

[illegible]

10— [illegible]

[illegible] [illegible]. 11

[illegible]

[illegible]

11—[illegible]—[illegible]

11 [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ശോണിതം പ്രവൃദ്ധ [illegible] [illegible]
[illegible] ശോണിതം പ്രവർത്തത [illegible] 12

[illegible] പ്രവർത്ത [illegible]

[illegible] ചെയ്യും * 12—[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 31

[illegible] 14

[illegible]

[illegible]

[illegible] * 14—[illegible] *

[illegible]

15—[illegible]

[illegible] 15

[illegible]

[illegible] 16

[illegible]

16 [illegible]

[illegible] 17

[illegible] 18

[illegible] 19

[illegible] * 17—[illegible] * 18—[illegible] * 19—[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 20

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] * 20 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] *

[illegible]

21— [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] വേണം *

22— [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] ഈ വിവരം [illegible] പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം ചന്ദ്രനെ [illegible] എന്നു ശപിച്ചു. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

23— [illegible]

[illegible] 23

[illegible]

[illegible] 24

[illegible] 25

[illegible] 26

[illegible]

24—[illegible]

25—[illegible] * 26—[illegible]

[illegible] 27

[illegible] 28

തത്ര ശ്ലോകഃ

[illegible]

[illegible] 27—[illegible] 28—[illegible]

അദ്ധ്യായവിവരണം

29—ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ [illegible]

പൂർവ്വരൂപാണി തഥൈകം ഗദം ഗദാന്തരം കശ്ചിദ്ഭവതി. ൨൯

ഇതി ചരകസംഹിതായാം

നിദാനസ്ഥാനേ

ശോഷനിദാനം നാമ ഷഷ്ഠോദ്ധ്യായഃ.

അദ്ധ്യായം 7. ഉന്മാദനിദാനം.

അഥാത ഉന്മാദനിദാനം വ്യാഖ്യാസ്യാമഃ.

ഇതി ഹ സ്മാഹ ഭഗവാനാത്രേയഃ.

ഇഹ ഖലു പഞ്ചോന്മാദാ ഭവന്തി‍ തദ്യഥാ—വാതപിത്തക.

ലക്ഷണങ്ങളോ സംബന്ധം പൂർവ്വരൂപം ഇതുകളെ പ്രത്യേകമായി അറി ഞ്ഞുകൊണ്ടു വേണം ചികിത്സിക്കുവാൻ തുടങ്ങുവാൻ *

ഇതി ചരകസംഹിതാവ്യാഖ്യാനേ

ഭാഷായാം

നിദാനസ്ഥാനേ ഷഷ്ഠോദ്ധ്യായഃ. (6)

അദ്ധ്യായം 7.

ഇനി ഉന്മാദനിദാനമെന്ന അദ്ധ്യായത്തെ പറയാം:—

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതുകളെല്ലാം ശാരീരപ്രധാനങ്ങളായ രോഗങ്ങളാകുന്നു. ഇനിമേൽ വിവരിക്കുന്നതായ ഉന്മാദവും അപസ്മാരവും മാനസശാരീരപ്രധാനങ്ങളായ മനസ്സിനെ തകരാറാക്കുന്നവയുമാണ്. അതിനാൽ അവകളെ പ്രത്യേകം വിവരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 1—ഉന്മാദം—ഇതു (ഇത്–മദി ഹർഷഗ്ലേപനയോഃ) ധാതുവിൽ നിന്നുണ്ടായതാണ് ഭ്രാന്തുപ്രധാനമാകുന്നു. അതു ...

...ക്കുകയാൽ, സന്തോഷം പിടിപെട്ട ...

...ത്തിനെ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും ബുദ്ധിക്കും വിഭ്രമം ഉണ്ടാക്കുന്നതായ രോ

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] എന്നാൽ അവർക്ക് [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 2

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 3

[illegible]

[illegible]

4— [illegible] ചെയ്യുക.

[illegible] ചെയ്യുക [illegible] കിട്ടുവാൻ പ്രയാസമായ [illegible] ചെയ്യുക [illegible]

[illegible] 4

[illegible] 5

[illegible]

[illegible]

[illegible] 6

[illegible] 7

[illegible]

6— [illegible]

7— [illegible]

9— [illegible]

[illegible] 8

[illegible] 9

[illegible]

[illegible] 10

[illegible] 11

[illegible]

[illegible]

10— [illegible]

11— [illegible]

[illegible] 12

[illegible] 13

[illegible]

[illegible] * 12—[illegible] * 13—[illegible] 14—[illegible] *

[illegible]

[illegible] 14

[illegible]

[illegible]

15—[illegible]

[illegible] 15

[illegible]

[illegible]

[illegible] 16

[illegible]

[illegible] 17—[illegible]

112

[illegible]

[illegible] 17

[illegible]

[illegible]

[illegible] 18

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] 19

[illegible]
[illegible] 20

[illegible]

[illegible]

ഗ്ഗ്രഹ്യ തദാഃ സംസൃജ്യതേ പൂർവ്വരൂപം മതി സംസൃജ്യതേ ലി
ങ്ഗൈഃ. ആഗന്തുരുന്മാദസ്തു നിജപ്രകോപാദന്യഥാ ഇതി
സാദൃശ്യ വിഭ്രമഃ സാദൃശ്യ സംസൃഷ്ടാദന്യഥാന്യഥേ
ന്മാദാസംഭവാനാം വിഭ്രമീതി. 21

ഭവതി ചാത്ര

നൈവ ദേവാ ന ഗന്ധർവ്വാ ന പിശാചാ ന രാക്ഷസാഃ
ന ചാന്യേ സ്വയമക്ലിഷ്ടമുപക്ലിശ്നന്തി മാനവം. 22
യേ ത്വേനമനുവർത്തന്തേ ക്ലിശ്യമാനം സ്വകർമ്മണാ

ആഗന്തുക്കളും. നിജങ്ങളായ ഉന്മാദങ്ങളും ആഗന്തുവായ ഉന്മാദവും ഉണ്ടാ
കുവാനുള്ള കാരണങ്ങളിൽ ചിലപ്പോൾ സംസർഗ്ഗം ഉണ്ടാകുന്നതാ
ണെന്നതുകൊണ്ട് ആയതിന്റെ പൂർവ്വരൂപവും ലക്ഷണവും ഇടകലർന്ന
വരികയും ചെയ്യും. ഉന്മാദരോഗത്തിൽ അന്യോന്യലക്ഷണങ്ങളുടെ
സാദൃശ്യമുള്ളതിനാൽ ഇടകലർന്നിട്ടും ആഗന്തുവാണെന്ന
തന്നെ കരുതണം. ലക്ഷണങ്ങൾ ഇടകലർന്നതിനാൽ
തെ കേവലം ദൈവികമായി വിചാരിക്കപ്പെട്ടാൽ രോഗത്തിനു
പറഞ്ഞ ചികിത്സകളും ആഗന്തുജത്തിന്നു വിധിച്ചതും
ഒക്കെ ചെയ്യേണ്ടതും ആകുന്നു. അതിന്റെ സ്വഭാവത്തെ അറിഞ്ഞു ചി
കിത്സിക്കയും വേണം. അതിനാൽ കഫജമായ ഉന്മാദത്തിലും ചികി
ത്സയും മന്ത്രവാദികളും ഒരുപോലെ പ്രയോജനമാണെന്ന സിദ്ധ
മായിരിക്കുന്നു.

ഈ വിഷയത്തിൽ താഴെ പറയുന്നതുകൂടി ഗ്രഹിക്ക
യും വേണം.

22— മനസ്സിന്നു സ്വന്തം തെററുകൾ കൂടാതെയില്ലാത്തവരെ
ദേവന്മാരോ ഗന്ധർവ്വന്മാരോ പിശാചന്മാരോ രാക്ഷസന്മാരോ മററു
ള്ളവരോ ഇങ്ങിനെയുള്ളവരോ ബാധിച്ച് ഉന്മാദം ഉണ്ടാക്കുകയും ചെ
യ്യുകയില്ല. 23— അവനവന്റെ പ്രവൃത്തിദോഷംനിമിത്തം ക്ലേ

[illegible] 23
[illegible]
[illegible] 24
[illegible]
[illegible] 25
[illegible]
[illegible] 26

[illegible] 24— [illegible] 25— [illegible] 26— ഇഹത്തിലും പരത്തിലും [illegible] ഇതെല്ലാം [illegible] വേണം [illegible] എന്നു സാരം.

തത്ര ശ്ലോകഃ.

സംഖ്യാ നിമിത്തം ദ്വിവിധം ലക്ഷണം സാദ്ധ്യതാ ന ച ।
ഉന്മാദാനാം നിദാനേസ്മിൻ ക്രിയാസൂത്രഞ്ച ഭാഷിതം ॥ 27

ഇതി ചരകസംഹിതായാം
നിദാനസ്ഥാനേ
ഉന്മാദനിദാനം നാമ സപ്തമോദ്ധ്യായഃ.

അദ്ധ്യായം 8. അപസ്മാരനിദാനം.

അഥാതോƒപസ്മാരനിദാനം വ്യാഖ്യാസ്യാമഃ.
ഇതി ഹ സ്മാഹ ഭഗവാനാത്രേയഃ.
ഇഹ ഖലു ചത്വാരോƒപസ്മാരാ ഭവന്തി വാതപിത്തകഫസന്നിപാത-
നിമിത്താഃ 1

വ്യാഖ്യാനം.

27 — ഉന്മാദനിദാനമെന്ന ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ഉന്മാദങ്ങളുടെ സംഖ്യയും നിമിത്തവും രണ്ടുവിധത്തിലുള്ള ലക്ഷണവും സാദ്ധ്യാസാദ്ധ്യതകളും ചികിത്സയുടെ സൂത്രവും പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു *

ഇതി ചരകസംഹിതാവ്യാഖ്യായാം
ഭാഷാവൃത്തൌ
നിദാനസ്ഥാനേ സപ്തമോദ്ധ്യായഃ (7)

അദ്ധ്യായം 8.

ഇനി അപസ്മാരനിദാനമെന്ന അദ്ധ്യായത്തെ പറയാം:—

1— ഇവിടെ വാതപിത്തകഫസന്നിപാതങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന അപസ്മാരങ്ങൾ നാലാകുന്നു *

[illegible]

---

2. [illegible]

[illegible] 2

[illegible] 3

[illegible]

[illegible] * 3— [illegible] *

4— [illegible]

[illegible]
ധൃതാത്മ: [illegible] 4

[illegible] ഇത്യുക്താ— [illegible]

[illegible] ഇതുകളെല്ലാം [illegible] കൂടിയ [illegible] *

5— [illegible]

[illegible] വിദ്യാൽ. 5

[illegible] വിദ്യാൽ. 6

[illegible]

[illegible] 6—[illegible] 7—[illegible]

[illegible] ശ്ലേഷ്മാപസ്മാരം വിദ്യാൽ. 7

സർവൈരേതൈസ്സമസ്തൈർല്ലിംഗൈസ്സാന്നിപാതികം വിദ്യാൽ. തമസാദ്ധ്യമാചക്ഷതേ. ഇതി ചത്വാരോപസ്മാരാഃ [illegible]

[illegible]

[illegible] 8

[illegible] 9

[illegible] 10

[illegible] ✱

9—[illegible] ✱

10—[illegible] ✱

[illegible]

[illegible] 11

[illegible] 12

[illegible] 13

[illegible] 14

ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ [illegible]

11—[illegible] * 12—നല്ല അറിവുള്ള [illegible] വാതാദികളായ [illegible] * 13—[illegible] * 14—[illegible] അറിയുന്നവരുമായ [illegible]

[illegible]
[illegible] 15
[illegible]
[illegible] 16
[illegible]
[illegible] 17
[illegible]
[illegible] 18
[illegible]

[illegible] 15 [illegible] 16 [illegible] 17—[illegible] 18—[illegible] 19—[illegible]

[illegible] 19
[illegible]
[illegible] 20
[illegible]
[illegible] 21
[illegible]
[illegible] 22
[illegible]
[illegible] 23

[illegible] 20— [illegible] * 21— [illegible] * 22— [illegible] * 23— [illegible]

[illegible]
[illegible] 24

[illegible]
[illegible] 25

[illegible]
[illegible] 26

[illegible]
[illegible] 27

[illegible]
[illegible] 28

[illegible] * 24— [illegible] * 25— [illegible] * 26— [illegible] * 27— [illegible] * 28— [illegible]

[illegible]
[illegible] 29
[illegible]
[illegible] 30
[illegible]
[illegible] 31
[illegible]
[illegible] 32
[illegible]
[illegible] 33

[illegible] 29— [illegible] 30— [illegible] 31— [illegible] 32— [illegible] 33— [illegible]

നാസാധ്യഃ സാധ്യതാം യാതി സാധ്യോ യാതി ത്വസാധ്യതാം
പാദാപചാരാദ്ദൈവാദ്വാ യാന്തി ഭാവാന്തരം ഗദാഃ 34
വൃദ്ധിസ്ഥാനക്ഷയാവസ്ഥാം രോഗാണാമുപലക്ഷയേൽ
സുസൂക്ഷ്മാമപി ച പ്രാജ്ഞോ ദേഹാഗ്നിബലചേതസാം. 35
വ്യാധ്യവസ്ഥാവിശേഷാൻ ഹി ജ്ഞാത്വാ ജ്ഞാത്വാ വിചക്ഷണഃ
തസ്യാം തസ്യാമവസ്ഥായാം തത്തൽ ശ്രേയഃ പ്രപദ്യതേ. 36
പ്രായസ്തിര്യഗ്ഗതാ ദോഷാഃ ക്ലേശയന്ത്യാതുരാംശ്ചിരം
തേഷു ന ത്വരയാ കുര്യാദ്ദേഹാഗ്നിബലവിൽ ക്രിയാം. 37

ധ്യരോഗമുണ്ട്. അതിന്ന് എന്തുതന്നെ ചെയ്താലും ഭേദം കിട്ടുകയില്ല എന്നുമാത്രമല്ല ചികിത്സിക്കുന്തോറും ഉപദ്രവം വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ അസാധ്യരോഗം പ്രത്യാഖ്യേയവുമാകുന്നു * 34—ഈ പറഞ്ഞതുകളിൽ അസാധ്യരോഗം — യാപ്യപ്രത്യാഖ്യേയരോഗങ്ങൾ ഒരിക്കലും സാധ്യമായിത്തീരുകയില്ല. സാധ്യരോഗം അസാധ്യമായി എന്നും വരാം. വൈദ്യാദിപാദപരിപൂർത്തിയില്ലായ്കയോ പാദങ്ങൾക്ക സൽഗുണപൂർത്തിയില്ലായ്കയോ ദൈവകോപം വരികയോ സംഭവിച്ചാൽ രോഗങ്ങൾ ഭാവാന്തരത്തെ പ്രാപിക്കും. സാധ്യമായ രോഗങ്ങൾകൂടി അസാധ്യങ്ങളായിത്തീരുമെന്ന സാരം * 35— അറിവുള്ള വൈദ്യൻ വാതാദിദോഷങ്ങളുടേയും രോഗിയുടെ ശരീരബലം അഗ്നിബലം മനസ്സ് ഇതുകളുടേയും അതിസൂക്ഷ്മങ്ങളായ വൃദ്ധി സ്ഥാനം ക്ഷയം എന്ന അവസ്ഥാവിശേഷങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കി അറിയുകയും വേണം * 36— സമർത്ഥനായ വൈദ്യൻ വ്യാധികളുടെ അവസ്ഥാവിശേഷങ്ങളെ തത്താൽസമയം നല്ലവണ്ണം അറിയുകയും അതാതിന്നുള്ള ചികിത്സ ചെയ്യുകയും ചെയ്താൽ അതാതുസമയം തന്നെ സുഖം കിട്ടുകയും ചെയ്യും * 37— ദോഷങ്ങൾ കോപിച്ച സ്വസ്ഥാനത്തിൽനിന്നിളകി ശരീരത്തിൽ വ്യാപിക്കുന്ന സമയത്ത് കാരണാന്തരത്താൽ വിലങ്ങിച്ച സഞ്ചരിച്ച എന്ന വരികിൽ ആ രോഗം രോഗിയെ കുറേകാലം

പ്രയോഗൈഃ ക്ഷപയേദ്വാ താൻ സുഖം വാ കോഷ്ഠമാനയേൽ
ജ്ഞാത്വാ കോഷ്ഠപ്രപന്നാംസ്തു യഥാസന്നം ഹരേൽ ബുധഃ. 38
ജ്ഞാനാർത്ഥം യാനി ചോക്താനി വ്യാധിലിംഗാനി സംഗ്രഹേ
വ്യാധയസ്തേ തദാത്വേ തു ലിംഗാനീഷ്ടാനി നാമയാഃ. 39
വികാരാഃ പ്രകൃതിശ്ചൈവ ദ്വയം സർവ്വം സമാസതഃ
തദ്ധേതുവശഗം ഹേതോരഭാവാന്നാനുവർത്തതേ 40

തത്ര ശ്ലോകാഃ.

ഹേതവഃ പൂർവ്വരൂപാണി രൂപാണ്യുപശയസ്തഥാ
സംപ്രാപ്തിഃ പൂർവ്വമുൽപത്തിഃ സൂത്രമാത്രം ചികിത്സിതം. 41

അധികകാലം ക്ലേശിപ്പിക്കും. ഹേതുലക്ഷണങ്ങളും അഗ്നിബലത്തെയും തിരിച്ചറിവാൻ സാമർത്ഥ്യമുള്ള വൈദ്യൻ ഈ തിര്യഗ്ഗതദോഷങ്ങൾ നിമിത്തമുണ്ടായ വ്യാധികളിൽ പെട്ടെന്ന ചികിത്സിക്കരുത്. 38— തിര്യഗ്ഗതങ്ങളായ ദോഷങ്ങളെ എന്തു ചെയ്യേണമെന്ന പറയുന്നു— ശമനചികിത്സ ചെയ്ത് അതാതു സ്ഥാനങ്ങളിൽവെച്ചു തന്നെ അവകളെ ശമിപ്പിക്കുകയോ— രോഗിയെ സുഖപ്പെടുത്തുകയോ അതിന്ന സാധിക്കാത്തവിധം വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ സ്നേഹസ്വേദാദികളെ ശീലിപ്പിച്ചു കോഷ്ഠത്തിൽ കൊണ്ടുവരികയോ ചെയ്തതിന്നുശേഷം ബുദ്ധിമാനായ വൈദ്യൻ അവകൾ വമനാദികളെക്കൊണ്ടോ വിരേചനാദികളെക്കൊണ്ടോ എന്ന മനസ്സിലാക്കി അതതുവിധം പുറത്തുകളയുകയുമാണ് ചെയ്യേണ്ടത് * ഈ സ്ഥാനത്തിൽ പറഞ്ഞതായ എട്ടുതരം വ്യാധികളും ഇതുകളൊഴിച്ചു ബാക്കിയുള്ള വ്യാധികളും അതാതുകളുടെ പൃഥക്കായ ലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടെ സൂത്രസ്ഥാനത്തിലെ രോഗാധ്യായചതുഷ്കത്തിൽ സംഗ്രഹിച്ചുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതാതു ലക്ഷണങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ അതാതു വ്യാധികൾക്ക് അതാതുകളെ പറയുകയും വേണം * 40— രോഗങ്ങളും അവകളുടെ സ്വഭാവങ്ങളും ദ്വയവൻ/ ഇങ്ങിനെ ചുരുക്കത്തിൽ പറയപ്പെട്ടിട്ടു വ്യാധികളെല്ലാം നിദാനത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഹേതുകൂടാതെ യാതൊന്നും അനുവർത്തിച്ചുനില്ക്കുകയുമില്ല— നിദാനംകൂടാതെ രോഗം സംഭവിക്കുകയുമില്ല *

അദ്ധ്യായവിവരണം.

41-43— അപസ്മാരനിദാനമെന്ന ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ അപസ്മാരത്തിന്റെ നിദാനം പൂർവ്വരൂപങ്ങൾ രൂപം ഉപശയം സം

ജ്വരാദീനാം വികാരാണാമഷ്ടാനാം സാദ്ധ്യതാ ന ച
പൃഥഗേകൈകശശ്ചോക്താ ഹേതുലിംഗോപശാന്തയഃ. 42
ഹേതുപര്യായനാമാനി വ്യാധീനാം ലക്ഷണസ്യ ച
നിദാനസ്ഥാനമേതാവത്സംഗ്രഹേണോപദിശ്യതേ. 43
അഗ്നിവേശകൃതേ തന്ത്രേ ചരകപ്രതിസംസ്കൃതേ
നിദാനസ്ഥാനമേതാവദിതിയം സമ്പ്രകാശിതം. 44

ഇത്യഗ്നിവേശകൃതേ ചരകപ്രതിസംസ്കൃതേ
ചരകസംഹിതായാം
നിദാനസ്ഥാനേ
അപസ്മാരനിദാനം നാമ
അഷ്ടമോദ്ധ്യായഃ.

പ്രാപ്തി അപസ്മാരത്തിന്റെ ആദ്യോല്പത്തി ഇതുകളും ചികിത്സാസൂത്രവും, ജ്വരം മുതലായ എട്ടു വ്യാധികളുടെയും സാദ്ധ്യാസാദ്ധ്യവിഭാഗവും ഓരോന്നിനുമുള്ള ഹേതു ലിംഗം ഉപശാന്തി ഇതുകളും വ്യാധികളുടെയും ലക്ഷണങ്ങളുടെയും ഹേതുപര്യായനാമങ്ങളും പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ എട്ടു് അദ്ധ്യായങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിദാനസ്ഥാനം ചുരുക്കത്തിൽ ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

44— അഗ്നിവേശമഹർഷി ഉണ്ടാക്കിയതായ ആത്രേയതന്ത്രത്തെ ചരകമഹർഷി കാലാനുരൂപമായ വിധം പരിഷ്കരിച്ചു. അങ്ങിനെയുള്ള ചരകസംഹിതയിൽ ഇതുവരെ പറഞ്ഞ ഗ്രന്ഥംകൊണ്ടു രണ്ടാമത്തെ സ്ഥാനമായ നിദാനസ്ഥാനം മുഴുമിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഇതി അഭിനവവാചസ്പതി
ടി. സി. പരമേശ്വരശർമ്മണാ
തദ്ഭാഗിനേയേന
പണ്ഡിത സി. കെ. വാസുദേവശർമ്മണാ ച കൃതേ
ചരകസംഹിതാവ്യാഖ്യാനേ
വാചസ്പത്യേ
നിദാനസ്ഥാനേ അഷ്ടമോദ്ധ്യായഃ. (8)

ചരകസംഹിതയിൽ
—ദാനസ്ഥാനം
സമ്പൂർണ്ണം.